
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

כלכלת ישראל: מהיד המנהלת ליד הנעלמה - 71263

תאריך עדכון אחרון 23-03-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: כלכלה חקלאית ומינהל בחקלאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ אבי שמחון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: asimhon@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יסקור את התפתחות כלכלת ישראל מקום המדינה ועד היום וינסה לשער לאן מועדות פני הכלכלה בשנים הקרובות. ההרצאות הראשונות יתארו את התפתחות המצרפים המקרו כלכליים בתקופה האמורה - תוצר לנפש, חוב לאומי, ייצוא, חלוקה סקטוריאלית, ועוד. לאחר מכן נדון וננתח את מאפייני השיטה הכלכלית שנוצרה מאז הקמת המדינה וששררה בה עד אמצע שנות השמונים. בהמשך נדון בסיבות הכלכליות שהובילו לשינוי השיטה, להשפעות הגלובליזציה והאצת המהפכה הטכנולוגית העולמית בשנות השבעים על התפתחות התעשייה והמשק בכלל. כמו-כן, נדון בהתפתחות אי-השיוויון בישראל לאור השינויים הללו, ולבסוף ננסה לשער, לאור מגמות העבר, את כיווני ההתפתחות העתידיים של כלכלת ישראל.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס כפולה. האחת, לתאר את התפתחות המשק בישראל החל מהקמת המדינה ועד ימינו עם דגש על התקופה הנוכחית תוך התייחסות למספר שאלות: מדוע התפתחה בישראל בעשורים הראשונים לקיומה כלכלה ריכוזית כל-כך ומה הייתה הסיבה להתפוררות השיטה הכלכלית באמצע שנות השמונים. מדוע היום, ששים וכמה שנים לאחר הקמת המדינה, רמת התוצר לנפש בישראל נמוכה עדיין מזו של מרבית המדינות המפותחות והאם הכלכלה הישראלית צפויה לסגור את הפער בשנים הקרובות. המטרה השנייה, שלובה בראשונה, הינה להכיר את מבנה המשק, קווי המתאר של המערכת הפיננסית של שוק ההון והרפורמות האחרונות, ואת המצרפים המקרו כלכליים בהשוואה בינלאומית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

דרישות נוכחות (%) :

20

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חומר חובה לקריאה:

אין

חומר לקריאה נוספת:

• אבי שמחון, כלכלת ישראל מהיד המנהלת ליד הנעלמה, הוצאת מודן, 2011.

- שישים שנה בראי הסטטיסטיקה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2008. נמצא באתר:
http://www.cbs.gov.il/statistical/statistical60_heb.pdf
- שמעון שאמה, בית רוטשילד וארץ ישראל, הוצאת מגנס, תש"מ.
- שמואל אביצור, המהפכה התעשייתית בארץ ישראל, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1989.
- יעקוב מצר ועודד קפלן, משק יהוד ומשק ערבי בארץ-ישראל. תוצר תעסוקה וצמיחה בתקופת המנדט, מכון פאלק, 1990.
- פטנקין, דן, המשק הישראלי בעשור הראשון. מרכז פאלק למחקר כלכלי, ירושלים, 1965.
- בן-פורת יורם (עורך), המשק הישראלי - חבלי צמיחה. עם עובד, תל-אביב, 1989.
- Rubner, Alex. *The Israeli Economy*, Praeger, New York, 1960.
- זעירא, יוסף, וסטרבצ'ינסקי, מישל. "הקטנת גודלה היחסי של הממשלה בישראל אחרי 1985", מתוך: ממעורבות ממשלתית לכלכלת שוק - המשק הישראלי 1985-1998, עורך אבי בן בסט. תל-אביב: הוצאת עם עובד, המכון למחקר כלכלי בישראל על-שם מוריס פאלק.
- פלוג, קרנית, וניצה קסיר, "על עוני, עבודה ומה שביניהם", רבעון לכלכלה, 48 (2001), 516-542.
- שרון, אסתי, "הסכמי הסחר של ישראל והשינויים במיסוי שנלוו להם בשנים 1975 עד 1993", מינהל הכנסות המדינה, דו"ח שנתי, 1994, 213-232.
- Yakir Plessner, *The Political economy of Israel; from ideology to stagnation*, State University of New York, 1994.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין